

ze blijken niet bang te zijn er nog een schupje bij te doen.

De liberaal Magnette, de voorzitter der Belgische vrijmetselaarsloges, wordt voorzitter van den Belgischen senaat. Hij kent geen woord Nederlandsch maar de Vlaamsche senatoren hebben toch het recht hun taal te spreken in de hooge vergadering!

Tot de waardigheid van procureur-generaal te Brussel wordt insgelijks een Vlaamsch-ontkundige verheven.

Tot gouverneur van Brabant — een Waalsche provincie, lijk u weet — wordt de heer Carton de Wiart benoemd. Hij kent «le flamand usuel».

Ja, ja, beste Standaard, dat zijn «bewenlijkes» toestanden.

De heer Janson heeft zich reeds erg verdienstelijk gemaakt voor de «Belgische» politiek. Is hij niet de parlementaire-verantwoordelijke vader van het militair Fransch-Belgisch akkoord? (De echte vader die woont aan het Hof!)

Thans droomt hij van een nieuwen eeretitel: hij wil de lijkbidder wezen van de amnestie.

Toen, een maand geleden, het amnestievraagstuk weer naar de commissie werd verwezen, haalde «De Standaard» haar juichtrompet te voorschijn, je weet wel dat instrument dat reeds dienst had gedaan om «de grootste Vlaamsche overwinning sedert 1830» te vieren. Wat waren die Vlaamsche nationalistische snotneuzen, vergeleken bij de Vlaamsche Belgicisten, wier reuzenbeleid zulke enorme uitslagen te boeken kreeg. Dank zij hun gematigdheid lieten de liberalen hun heftig verzet tegen de amnestie varen en in elk geval de eerste minister Jaspard had in het parlement plechtig beloofd dat, ingeval de commissie het niet eensgezind wist te brengen tot een voorstel, de regering de zaak ongestoord haar gang zou laten gaan in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Blijkbaar heeft de geschiedenis van de belofte van gelijkheid in rechte en in feite de Belgicisten nog niet geleerd. Zou het optreden van minister Janson aan deze blinden thans het gebruik der oogen terugschicken. Wij betwijfelen het gezien de ongeensbaarheid van de ziende blinden.

In elk geval dank zij het uitstel verleend door den heer Van Cauwelaert, vond J. Pirenne en consorten gelegenheid om de «goede Belgen» te bewerken met de «publicatie» van het archief van den Raad van Vlaanderen en kwam Janson in de commissie voor amnestie stokken in de vielen steken. De liberale partij is en blijft het haantje-vooruit der anti-Vlaamsche actie.

Intusschen bereiden de Vlaamsche belgicisten van alle pluimage ertoe om met veel vlaggen- en woordenpraal het eeuwfeest te vieren van de anti-vlaamsche omwenteling van 1830.

De liefde van den heer Van Cauwelaert voor België is immers onmetelijk!

ALTIJD AAN HET WERK, KAMERADEN, WIJ HEBBEN EEN ONTZZETTEND GROOTSCH TAAK TE VERVULLEN. HET LEVEN IS ZOO KORT!

EN HET HEEFT MAAR WAARDE VOOR ZOOVEEL HET ONZ LAAT MEEWERKEN AAN GROOTSCH EN ECHT LEVENSWAARDIGE IDEALEN.

J. Van Severen, volksvertegenwoordiger.

Uit de Archieven van Le Havre

Men publiceert «uittreksels» van de archieven van den Raad van Vlaanderen.

Wij zullen uittreksels publiceeren van de archieven van Havere.

Wullus die zoo'n snuffelaar is, zou best doen eens te snuffelen in de papieren van het Belgisch ministerie van oorlog of van rechtswezen, naar de lijst van Vlamingen, gefusiljeerd in het Belgisch leger.

Acht jaar geleden heeft een parlementslid, de geschreven vragen gesteld aan minister Masson.

We wachten nog steeds op antwoord!

Alla, Wullus, archieven-snuffelaar, tracht dat doekje van de Belgische beschaving, van de Belgische oorlogseer, eens op te lichten. We willen graag een handje toesteken. We beginnen al!

Op wiens bevel werden twee Antwerpsche jongens gefusiljeerd, die bij den aftocht der Nethe, naar huis waren gevlucht?

Op wiens bevel werden ze te Waalhem, vlak tegen den muur der Kerk, doodgeschoten, dan wanneer zooveel officieren, hun fort in den steek lieten of naar Holland zijn gevlucht?

Deze twee jongens hebben enkel gedaan wat zooveel deden, zonder dat ze daarom gestraft werden, of twaalf kogels kregen.

Maar het waren Vlamingen, van dat volk dat verloochend en verraden werd om België's wankelkraam recht te houden.

Maar België stikt in 't onrecht, stikt in 't bloed van ons vermoord volk.

Weet men dat de meeste jongens van het strafeleton te Waalhem, hun kogels hoog in den wand der Kerk schoten, liever dan hun makkers te vermoorden in naam van het Belgisch vaderland, dat Vlaamsch bloed vergoot!

Enkele jongens, wier hoofd op hol was, schoten blindelings, hun kogels troffen in 't wilde. De commandant, vandaag gepensioneerd, schrok zoo bij 't hartverscheurend gehuil der twee gefusiljeerden, dat hij den moed niet had het genadeschot te geven.

Een Waalsche korporaal heeft het dan moeten doen. Met twee revolver-schoten in de hersens, heeft men deze Antwerpsche jongens den doodstrijd korter gemaakt.

Te Waalhem kan men de sporen der kogels nog steeds vinden in den muur van de Kerk, laatste onuitwissbare getuigenis van den moord op twee Vlaamsche jongens, in naam van het Belgisch Vaderland.

Willen we nog wat verder zoeken in de archieven van Havere?

We slaan de honderdtallen blz. over, waarop de namen van enkele honderden vermoorde stakkers der gevangenis van Fresnes, zooveel dat

de bestuurder dezer gevangenis, in 1917, een nieuw kerkhof moest doen aanleggen. De ouders van die jongens hebben na den oorlog bericht gekregen dat hun zoon gevallen is op 't veld van eer! Voor 't vaderland, het Belgische Vaderland!

— We slaan de bladzijden over van Orleans, Atouours, waar ze de Vlamingen afranselden met matrakken, Melun, Tours met zijn donkere spelonken in diepe kelders waar ze onze jongens opsloten als in middeleeuwsche burchten.

We gaan Cezenber voorbij. Ge zult bij het afrollen van den nieuwsten film der IJzerbedevaarten, de gevangenisloos kunnen zien van het rotseneiland waar ze de Vlamingen hebben uitgehongerd, voor het recht en de beschaving.

We snuffelen liever, in geheime archieven.

Hier hebben we nog zoo'n stukje archief.

Het fusiljeeren te Pollinchove, van soldaat V. d. B. van Lokeren, in Oost-Vlaanderen, doodgeschoten omdat hij weigerde naar de waterpost van Driegrachten op te trekken, waar elken nacht jongens sneuvelde, nutteloos, noodeloos, voor de eer van het Belgisch militarisme.

Zeven keer te reke heeft de aalmoezenier hem geboden zijn weigering in te trekken, terwijl het strafeleton wachtte op zijn prooi. Zeven keer heeft V. d. B. geweigerd, zooals hij den blinddoek weigerde, die de voorbereidselen van zijn dood voor zijn oogen moesten verbergen.

Zijn het geen helden, die Vlamingen, die gefusiljeerd werden en den blinddoek weigerden bij de uitvoering van het doodvonnis?

Enkele weken na den dood van V. d. B. hebben ze den waterpost ontmoimd. Bekentenis van schuld. Bewijs van misdaad!

We bladeren nog verder in ons dossier, in 't archief van Havere.

Vraag eens aan aalmoezenier Nobels waarom een Vlaamschen jongen gefusiljeerd werd, dien hij moest berechten!

Vraag hem eens of het waar is dat men dien jongen vijf keer tegen den muur heeft gezet alvorens hem dood te schieten.

Vijf keer... omdat de kruiskens op 't kerkhof, telkens hun armen tusschen de loopen der geweren en de borst van dezen armen stakker hadden gesteld, alsof den hemel zelf dien moord beletten wilde.

We slaan de blz. om. Ge ziet dat er werk op den winkel is om een snuffelaars-instinkt te oefenen op het ministerie van oorlog en justitie.

Weet men, dat er op dit oogenblik een gepensioneerd officier ergens in een Belgische badstad, langzaam te sterven ligt, die bij elke crisis welke hem overvalt nog de oogen ziet glinsteren van twee jonge Gentenaars, die hij op bevel van den generaal moest fusiljeeren, omdat zij onder een zware beschieting, een voorpost van Ramscapelle verlieten, om terug te trekken op de groote Ijn?

Deze officier, die geweigerd had deze jongens dood te schieten, voor zoo'n feit, kreeg ruw en bot weg van den generaal te hooen «Je vous donne l'ordre!» Een militair gehoorzaam, dat is de grootte deugd van den militair.

Hij nam twaalf man en stelde de beide jongens op. In dat supreme oogenblik trof zijn blik, den hune, zoo vreeselijk in dat strvensuur, dat hij zijn hoofd had omgewend van de twee, jonge, krachtige, beloftevolle levens, die zoo werden gedood ter eere van 't Belgisch Vaderland.

Als 't Wullus belieren zal, dan geven wij de namen van de officieren in al deze feiten betrekken, en wij kunnen eens een bezoek brengen aan den langzaam wegstevende majoor, die in zijn langzamen doodstrijd nog lijden moet onder den ogslag van de twee jongens, die hij tegen zijn hart in, op bevel moest dood schieten.

Moeten we verder bladeren in de archieven der beulen van Havere, Wullus!

Wij stellen tegenover het dossier

Krachtadigheid geboden

Dat is de aanvang van een artikelje enkele dagen geleden in «De Standaard» gepubliceerd. Er wordt beroep in gedaan op onze Vlaamsche (?) ministers opdat ze krachtadig zouden ingrijpen in naam van hun volk voor wat aangaat 'n paar benoemingen in de rechterlijke wereld en niet «TOT IN DEN TREURE ZOUDEN HERHALEN DAT DIT GEVAL TOCH GEENE CRISIS MOTIVEEREN KAN»

Hoe «De Standaard» zijn volk kent! Hij ziet zijn mannen, aan wie hij krachtadigheid oplegt, vastgeankerend in hunnen ministerzetel en bereid tot alle koopjes om er maar te kunnen in blijven.

En de brave meneer die zulks schrijft zit op heete kolen om hun plaats in te nemen!

Hij zelf — niet waar, vriend Flip — is in de Kamer, tijdens elke bespreking, zoo buitengewoon krachtadig geweest in de platte knechtschap tegenover Jaspard, dat het ministerzeteltje hem niet meer kan ontsnappen!

Doch iets wat niet ledig is, kan niet bezet worden!

Daarom is krachtadigheid aan Carnoy en Heyman, in «De Standaard» geboden!

Die krachtadigheid kan Heyman er uit en Flip er in helpen!

En dat is wel een krachtadig artikelje in «De Standaard» waard!

ZEGGEN EN DOEN

«De Standaard» is niet tevreden omdat de heer Paul Segers, te Brugge, de eigen vrienden zoodanig in de bloemetjes heeft gezet, dat ze dreigden er onder te versmachten.

De eerste ruiker, zegt het blad, was voor minister Houtart die de geldwereld van de supertaks moet verlossen... en in de Kamer steunen de mannen van «De Standaard» allen te gelijk denzelfden Houtart!

De tweede ruiker voor de Broqueville, die het leger heeft gered... en in de Kamer zijn het de mannen van «De Standaard» die de walgelijke houding aannamen het hevigst de Broqueville, na de stemming der Legerwetten, toe te juichen!

De derde ruiker voor Jaspard die onder den lof werd begraven... en gansch het land heeft kunnen nagaan dat er geen trouwer knechten van Jaspard te vinden zijn dan onder de mannen van «De Standaard».

Tusschen zeggen en doen liggen de favoerens, de plaatskens enz!...

Vraag het maar aan Flip!

DE BEVOEGDHEID DER VREDERECHTERS

De vrederechters nemen kennis 1. van al de burgerlijke rechtsverhoudingen, in eersten aanleg, tot 2500 frank en in hoogsten aanleg tot 400 frank;

2. Van de eischen tot uitkeering van levensonderhoud die in het geheel de 2500 fr. per jaar niet overschrijden;

3. Van de vorderingen tot betaling van huishuur of pacht, van opzegging van huurceelen enkel gegrond op wanbetaling, van de uitzettingen uit plaatsen en van de eischen tot geldigverklaring of tot opheffing van het pandbeslag in geval der jaarlijkse huurprijs 2500 fr. niet overschrijdt.

Het Postcheckambt telde vroeger zes afdelingsoversten en één bestuurder.

HET WAREN ZEVEN WALEN.

Dit jaar werden er nog zeven afdelingsoversten bijgenoemd: vijf Walen en twee Vlamingen.

THANS ZIJN ER DUS OP DE DERTIEN AFDELINGSOVERSTEN TWEVE VLAMINGEN, OP DE EEN EN TWINTIG BUREEL-ONDER-OVERSTEN 17 WALEN EN 4 VLAMINGEN.

van den raad van Vlaanderen, 't dossier van Havere, en we verklaren ons bereid, eender hoe of waar, in 't publiek, het gewicht eens te wegen van beide archieven.

Wij staan klaar! Komaan!

IJZERGAI.M.

Uit onzen Pijkoker

De levende in het graf.

Wij herdachten onze dooden. Vlamingen, hebt gij den man, die levend begraven werd, hebt gij Borms al herdacht?

Thans is hij de eenige politieke gevangene nog die te Leuven begraven wordt gehouden.

Zijn laatste lotgenoot was Hendrik Claerhout, een oud-strijder van Ichtegem, uit het kloekke West-Vlaanderen, die eindelijk op Dinsdag 30 Oktober 1928 werd vrijgelaten.

Het spreekt vanzelf dat minister Janson het over zijn Belgisch hart niet kon krijgen méér te geven, dan 'n voorwaardelijke invrijheidstelling.

Daarmee begint thans voor Borms de groote eenzaamheid, is hij de eenige levend begraven nog voor ons Vlaamsch ideaal...

Hoe lang nog?

De kranke vrede.

In een artikel over het Engelsch-Fransche ontwerp - vlootovereenkomst, schrijft het bekende Engelsche dagblad «The Manchester Guardian»:

«Als wij moeten aannemen, dat de Engelsche regering haar vertrouwen gaat stellen op het in discredit gebrachte stelsel van uit-sluitende bondgenootschappen, vriendschappelijke accoorden en gentlemen's agreement tusschen afzonderlijke ten koste van de beginselen van den Volkenbond, dan staat de wereld tegenover een van de gevaarlijkste ontwikkelingen sedert den wapenstilstand!»

Ziende blinden.

«De Standaard» schrijft: «Jammer, schijnt in Engeland de indruk algemeen, dat Frankrijk en België op het internationaal vlak slechts één uitmaken.»

Dit bewijst dat de Engelsen niet moedwillig hun oogen sluiten voor de werkelijkheid.

Den moed om de Belgische werkelijkheid onder oogen te nemen en er de noodige besluiten uit af te leiden vindt «De Standaard» helaas, niet.

Nederlandsche boekententoonstelling te Brussel.

Op 3 November werd in het «Musée du Livre», Magdalenastraat, Brussel, de tentoonstelling van Nederlandsche boeken geopend, welke op initiatief der Vereeniging van letterkundigen is ingericht. Daar zal nagenoeg hetzelfde boekenmateriaal worden tentoongesteld, dat reeds eenmaal te Aalst de algemeene belangstelling heeft getrokken.

Vlaamsche ingenieurs.

De feestviering van de mijnschool te Bergen heeft nog eens de aandacht gevestigd op het belang der techniek in de huidige ontwikkeling der nijverheid.

In dit verband mag en moet er nog eens op gewezen dat er geen Vlaamsche ingenieursvereniging bestaat. Deze leemte was natuurlijk te wijten aan het feit dat de nijverheid, ook in Vlaanderen, haast uitsluitend in de handen zat van franskijons.

De groei echter der Vlaamsche banken zal de ontwikkeling der Vlaamsche nijverheid in de hand werken, onze Vlaamsche ingenieurs zullen niet langer een slot op hun mond hoeven te zetten.

Zou het V. E. V., dat reeds een kind kreeg met name V. F. V. niet eerlang ook een kleinkind, de Vlaamsche ingenieursvereniging, krijgen? Het ware te wenschen.

Kiesprogramma.

Naar aanleiding van een artikel in de «Indépendance belge», laat «De Standaard» opmerken:

«De kiezer is evenmin vergeten, dat de val van het democratisch ministerie Poulet-Van der Velde aan het land de 3/7 van zijn fortuin gekost heeft.

Dat heeft niemand minder dan Prof. Baudhuin nog eens herhaald in de laatste aflevering van de «Revue générale».

Spijtig dat de Vlaamsch-belgicistische krant er niet bijvoegt dat de kelderaars van dit ministerie, die na Poulet-Van der Velde aan het bewind kwamen, toch ook den steun genoten der Vlaamsche belgicisten.

Kiesfonds

DOET GE MEE??

Het beheer van ons blad richt, in verstandhouding met het beheer van verschillende Vlaamsch-nationalistische weekbladen een

ABONNEMENTEN PRIJSKAMP IN.

Voor de 10 eerste abonneerstaanwerpers worden prijzen ter gezamenlijke waarde van

1000 FRANK

uitgeploofd.

Voorwaarden:

1. Voor de prijs der abonnementen zie de afzonderlijke aanplakbrieven.

2. De prijzen worden bepaald volgens het getal jaarabonnementen; twee zesmaandelijksche en vier drie maandelijksche hebben de waarde van een jaarabonnement.

3. Allen DIE abonnementen komen in aanmerking waarvan het bedrag vóór den 15 Januari 1929 worden betaald.

4. De prijskamp begint heden en sluit op 15 Januari 1929.

5. Elke aanwerver van 10 jaar-abonnementen die niet in aanmerking zou komen voor de verdeling der 10 eerste prijzen, ontvangt kosteloos het mooie boek: Eer Vlaanderen vergaat, van Ivo Draulans.

6. De rangschikking van den prijskamp zal worden bekend gemaakt ten laatste den 31 Januari 1929.

Alle nieuwe abonnementen mogen overgemaakt worden aan 't beheer van dit blad.

We raden onze propagandisten aan het geld bij het aanwerven te ontvangen en onmiddellijk over te maken.

Deze abonnementen zullen het blad vanaf 1 Dec. tot 31 Dec. 1928 kosteloos ontvangen.

Propagandisten, aan den arbeid.

HET BEHEER.

Kerkelijk nieuws

KERKELIJKE KALENDER

11 November Z. 24e Z. na Sinxen.
12 M. H. Martinus, bmr nieuwe maan
13 D. H. Didacus, b.
14 W. H. Josaphat, bmr.
15 D. H. Gertrudis.
16 V. Van den dag.
17 Z. H. Gregorius de Wonderdoener

STADSNIEUWS

De Fronters in het Volkshuis.

Zondag laatsleden hadden de Iseghemsche socialisten Ex-minister Anseele uitgenoodigd. Tot hun leden hadden zij een buitengewoon oproep gericht om op te stappen in den stoet. Dat de slapte er in zit, was duidelijk, immers niet eens honderd vijftig man vergezeld de harmonie.

De meeting ging door in het Volkshuis te 10 uur 's voormiddags. De Vl. nationalisten waren uitgenoodigd. Per strooibrief hadden wij aan bevolking bekend gemaakt waarom wij er zouden zijn. Dit strooibriefje bevatte de korte inhoud onzer zoogezegde tegenspraak.

De vergadering werd plechtstatig geopend door Senator Dewaele toen een draalorgel de internationale inzette. Eenieder bleef zitten. Alle hoorden bleven gedekt. De aanwezige socialistischen schenen niet eens te beseffen wat er gebeurde. Anseele evenmin, of zoo scheen het toch!

Daarop kwam de heer Dierkens aan het woord. Eigenlijk zegde hij heel weinig. Een herhaling van zijn bekende schimp en scheldwoorden tegen Joris Vanseveren. Te dwaas om er eenige aandacht aan te wijden.

Na hem sprak gezet Anseele. Zeker geen onsympathieke kerel, Anseele. Van beginselen of theorieën kent hij geen knop maar heeft een flinke dosis gezond verstand en voorzeker heel wat praktischen aanleg. Wat me echter vooral sloeg was dat hij zijn volgelingen voor ongevende dommerikken houdt. Zijn taal was een taal gericht tot iemand die men met gezonde rede niet tot aandacht stemmen kan. Heel zijn taktiek berust op een ophemeling der socialistische strijdmethode en holle woorden over den klassenstrijd alhoewel hij den indruk wekt dat hij er zelf niet meer in geloof. Actueele vraagstukken heeft hij weinig of niet aangekaart. Zijn rede was soms pittig en lullig wat de vorm betreft maar ellendig als inhoud.

Toen werd aan ondergeteekende het woord verleend. Wij zijn hier gekomen, zoo spreker, niet om tegen te spreken in den vollen zin van het woord, omdat tegensprekelijke meetlugs geen nut hebben daar de demagogie er hoogtij vleit, maar om te wijzen op de gemeene strijdwijze van de socialisten tegen Joris Vanseveren en vooral DE KWADE TROUW van den heer Dierkens inzake de z. g. brief van Ward Hermans.

Joris Vanseveren wil niet debatteren met Dierkens:

1) omdat Dierkens in een gebeurlijk debat geen klaarheid wil, slechts aast op gemeene demagogie en volksvijerij. Dit werd bewezen door het feit dat Dierkens niet inging op Vanseverens voorstellen verleden jaar gedaan in De West Vlaming, voorstellen welke den ernst van het debat moesten waarborgen;

2) omdat Dierkens zich gewaagt aan vulge lastertaal tegen Ward Hermans, lastertaal waarover Dierkens zich nu schaamt maar niet intrekken wil. De geschiedenis van den brief van Ward Hermans werd aangehaald. Vlak in 't gezicht werd aan Dierkens verweten dat hij een leugenaar was zoolang hij de brief niet voorleegde kon en dan nog in zijn blad liet schrijven dat hij de brief voorgelezen had op een meeting te Roesselaere;

3) Omdat de socialisten zich niet te bemoeien hebben met de innerlijke regeling der nationalistische propaganda.

Wij vreezen geen debat, zoo spreker, ons optreden hier vandaag bewijst dat wij de heer Dierkens in zijn eigen lokalen te woord willen staan, maar wij willen in volle vrijheid en ongedwongenheid onze mannen aanduiden die bij een gebeurlijk debat onze gedachte zullen verdedigen.

Dat de socialisten Dierkens, Anseele of om het even wie aanstellen dat gaat ons niet aan, mij ook echter willen van dit recht gebruik maken.

Na enkele woorden over innerlijke tegenstrijdigheid van Anseele's paradeklassenstrijd, sloot de aanspraak die

hoogstens een twintal minuten geduurd had.

De aanwezigen hebben kunnen oordeelen welke de indruk was. De zenuwachtigheid van den heer Dierkens die zich verwarde in zijn eigen dwaas- en tegenstrijdigheden bewijst dit.

In een zeer opgewonden stemming, dewelke dreigde in rumoer te zullen overslaan gezien de razernij der socialistischen gng de vergadering uiteen.

Het schijnt dat sommige socialisten erg kwaad zijn omdat ik op bepaalde oogenblikken mijn lachsteren moeilijk bedwingen kon. Openhartig gezegd heb ik mijn best gedaan om al de prietpraat van de heer Dierkens zoo ernstig mogelijk op te nemen. Als het echter te ver gaat ware niet lachen een teeken van innerlijke ongezondheid. Dat de heer Dierkens me zulks dus niet ten kwade duide. Mijn scherpe aanklacht inzake de brief van Ward Hermans was een ernstiger rede om zich kwaad te maken. Om die klip is Adiel zoo behendig mogelijk heen gesprongen.

Besluit: De vrucht van ons optreden is onbetwistbaar. De grootsprekerij der socialisten is den kop ingedrukt. Dat we zouden verantwoordig vreezen is onwaar gebleken. Dat wij echter in volle vrijheid onze eigen zaken beredden willen zonder socialistische inmening kan door niemand als onredelijk worden aanzien.

Dat het tot volle klaarheid komen zal met de heer Dierkens bestaat er veel kans. Met de brief van Ward Hermans laten we hem niet los. De aartsleugenaar kan niet genoeg aangeklaagd worden. Dat Joris Vanseveren met hem geen gemeens wil hebben begrijpen wij opperbest gezien de vuile gemeenheden en de kwade trouw in Dierkens wijze van polemiseren.

Dat belet echter niet dat de socialisten aan een grondige verantwoordig zullen ontsnappen en tot die zelfde verantwoordig willen we zoo gauw mogelijk de huurlingen van Vandevijvere, de christene werklieden, roepen.

ANDRÉ VANDEN BERGHE.

De apotheker van dienst op Zondag 11 November is Joseph Verhamme, Marktstraat.

Regenscherm kwijtgeraakt.

Een onzer stadsgenooten is zijn regenscherm kwijtgeraakt. Wij lezen daarover in « De Volksmacht »:

BERICHT.

Die Dinsdag namiddag, uit de vergadering van het Prov. Christelijk Werkersverbond te Rousselaere, mijnen paraplu meegenomen heeft, is vriendelijk verzocht hem mij weer te bezorgen. Zijne brokke houd ik aan zijne dispositie.

HENRI D'ARTOIS,

Iseghem.

't Is kort en klaar.

MEETING. — Zondag laatst hielden de socialisten meeting met als sprekers Dierkens en de kapitalist Anseele. De fronters werden uitgedaagd en waren dan ook aanwezig om de ellendige komedie der socialisten te ontmaskeren.

André Vanden Berghe deed zulks op meesterlijke wijze. Eedje Anseele zat als aan zijn stoel genageld en scheen veel medelijden te voelen met de plantrekkerij van Dierkens, die rond den brief van (?) Ward Hermans zich in nauwe schoentjes voelt. Hij spartelde dan ook lijk de duivel in een wijwatervat, om de aandacht van zijn volgelingen af te trekken van de vuige leugentaktiek dat er bij de soc. leiders op nagehouden werd, 't geene hem heemaal niet gelukt is. De Iseghemsche arbeiders beglenen meer en meer klaar te zien en de socialistische volgelingen dalen in aantal.

Burgerlijke Stand Iseghem,

GEBOORTEN:

Maria Demeyere, d. van Clara Cappelle, Claerboutshof. — Jean Louis Ameye, z. van Roger en Marguerite Declercq, Gentstr. — Jenny Hellebuick, d. van Gerardus en Magdalena Oosterlyncq, Krekelstr. — Julien Slambrouck, z. van Maurice en Magdalena Duyck, Krekelstr. — Raphaël Perneel, z. van Jules en Adrienne Bollaert, Statiestr. — Paula Seynave, d. van Joseph en Maria Leelyse, Wyngaardstr. — Mariette Vandenbroucke, d. van Florentin en Anastasia Vanruymbeke, Wuykelstr. — Gabrielle Huyghe, d. van Edmond en Suzanna Werbrouck, Kruisstr. — Jacqueline Vandemoortele, d. van Hilaire en Magdalena Sabbe, Meenenstr. — Christianne Debooser, d. van Cyriel en Gabrielle Ghysbrecht, V. d. Bogl. — Alfons Lioen, z. van Julien en Maria Maertens, Duckemstr.

HUWELIJKEN:

René Dewulf, schoenm. 25 j. en Julia schoerfabriekw. 26 j., beide hier won. — Valerius Decru, schoenm. 28 j. won. te Ducken en Magdalena Vermaut, 23 j. Bottlenstr., hier won. — François Ameye, schoenm. 25 j. won. te Emelghem en Maria Vleirick, kleerm. 22 j. hier won.

Uit onze Inrichtingen

ONS BLAD. — Vernieuwingen in de drukkerij brachten vertraging in de aflevering van 't blad. We vragen onze lezers verontschuldiging. We zullen al 't mogelijke doen om het blad in elk gezin tijdig te bestellen.

Aan al onze propagandisten vragen we flinke medewerking ter verspreiding.

VAKVERBOND. — Het neemt meer en meer uitbreiding. Niet alleen worden leden aangewonnen in onze stad, maar in tal van gemeenten en steden bestaan reeds afdelingen. Zondag laatst werd te Staden ook een afdeling gesticht.

Waarom? Ziedaar de groote vraag!

Waarom zijn nog zoveel Vlamingen geen nationalist? En 't antwoord: Omdat ze het Vl. nationalisme noch kennen, noch begrijpen.

Wij moeten hen voorlichten. En 't bijzonderste middel is de pers, is de verspreiding onzer propagandaschriften. Maar daartoe is geld noodig. Willen we veel Vlamingen Vlaamsch nationaal doen stemmen in 1929, laat ons dan de propaganda op groote schaal voeren en stort daarom en daartoe wekelijks een milde penning in het Kiesfonds. De bus staat in 't Vlaamsch Huis.

Opgepast. — Vlaamsch nationalist zorgt voor uw kiesrecht, ziet de kiezerslijst na. Hij ligt ter inzage in 't Vlaamsch Huis. Slechts tot 20de November mogen klachten ingediend worden.

Pensioen. — De kaarten dienen voor 15de dezer ingebracht te worden van al de leden geboren in de maand Oktober.

Vrij Kristen Syndikaat. — De schoenmakers van 't Vrij Kristen Syndikaat hebben goed gefeest Maandag 1.1. Ze trokken in stoet naar de kerk van het H. Hart. Meer dan 300 mannen en vrouwen gingen ten offer.

Er was reeds zooveel volk, dat een propagandist der christene vakvereniging zich vergiste, tot voren in de kerk ging en eerst aan 't wezen van den propagandist bemerkte, dat 't geen H. Mis was van en voor de Siskes, maar wel voor 't Vrij Kristen Syndikaat.

De stoet was pachtig en in de algemeene vergadering heerschte de grootste geestdrift, die nog verhoogde na voordraging van het verslag en na de aanspraak van den propagandist die wel een gegronde zou mogen genoemd worden.

Heel den dag zwerfde 't van 't volk in 't Vlaamsch Huis. Werdelijk! De voorspelling der Siskesmannen gaat in vervulling. 't Vl. Nat. Syndikaat vergaat! Maar 't is voorwaarts!

Familieziekenbond 't Volksbelang. Deze week werden weerom een heele reeks nieuwe leden ingeschreven. Als 't zoo voort gaat, zal de aanwinst van November, deze van de maand Oktober nog verre overtreffen.

Men steunt de Vlaamsch Nat. strijd door zijn aankopen te doen bij de adverteerders van ons blad.

S. M. Vlaamsch Huis.

Verheugend nieuws!

Verleden week spraken we over het St. Nikolaasfeest. Heden zijn we gelukkig te melden dat we van St. Klaas een expresbrief ontvingen, eigenhandig door hem geschreven. Ziehier opschrift:

Uit de ruime hemelzale op St. Crispinusdag.

Aan mijne vrienden te Iseghem.

VLAAMSCH NATIONALISTEN,

'k Heb uw uitnodiging ontvangen en 'k heb reeds in uw blad gelezen dat ge mij verwachtend zijn. Ik haast mij U te zeggen dat ik alleszins kom. Ik sprak er over met Onze Lieven Heer en hij zei me dat ik het niet mocht laten, want ge moet weten, we zijn hier in den Hemel zeer tevreden over U. De hemelingen houden van mannen die durven en die recht in hun schoenen gaan.

O. L. Heer zal nog, als ze over heel Vlaanderen moesten werken als te Iseghem, Vlaanderen kreeg zijn zelfstardigheid, zelfbestuur vooraleer we tien

jaren verder zijn. 't Is ook een recht dat men U noch ontzeggen kan of mag en dat wij hier in den hemel altijd gehad hebben.

'k Wil dus dees jaar al uw kleintjes welgezind maken, maar 'k heb gezien in uw blad, waarop ik geabonneerd ben lijk ge weet en die door heel den hemel gelezen wordt, dat het getal uwer aandeelhouders geweldig gestegen is. O. L. Vrouw van Vlaanderen zei me daar juist nog dat er ongeveer 600 zijn en St. Lutgardis voegde er bij, dat er tegen St. Klaasdag wel 650 gingen zijn, hetgeen door Crispinus, wier feestdag we vieren en die zoo kontent is over zijn feestlijkheden te Iseghem bevestigd werd.

Ik ben dan een beetje bevreesd om al dat speelgoed en die vrucht van suikerbollen mee te voeren. Gij weet den hemel, 't is hooge en verre, en mijn ezeike, 'k houd het voort omdat het een trouw beestje is, maar 't is zoo oud en met al dat gewicht zulke groote reizen afleggen, 't is gevaarlijk. En 'k en zou niet gaarne mijne vrucht onderwege laten, uwe tegensprekers, Vlaanderers vijanden zouden veel te veel leuts hebben! 'k Droeg hem nog liever op mijn rugge, maar 'k ben ook oud en bezorgd om mijn gezondheid en 't ware me dan zeer aangenaam, indien er daar reeds 't ene en 't andere was tegen ik daar toekome. Uwe mannen en vrouwen zijn offervaardig genoeg om daarvoor te zorgen. Ik en O. L. Heer gaan hun beloonen en 'k wete dat 't zal in orde zijn, want Ons Heere zegt: Aan de kleinen gedaan is aan Mij gedaan.

Ik reken daar dus op. En 'k wil de aandacht trekken van de beheerders op iets bijzonders. 'k Zag verleden jaar dat uw vermeerderd Vl. Huis weeral te klein was. St. Crispijn zei het ook al een paar keeren. Maar wat gaat dat nu zijn? Ge moet alleszins zorgen dat slechts het noodigst aantal groote personen in de zaal komen. En de aandeelhouders gaan een beetje moeten helpen zorgen, en verstaan dat ze met geen tien man op een stoel kunnen zitten. 't Zal noodig zijn dat ge alle voorzorgen neemt.

Mijn briefje is lang genoeg en 'k sluit met de complimenten van O. L. Heer en al de heiligen, in de hoop dat ge zult blijven doorwerken en voor niemand achteruitgaan, daar waar ge de waarheid langs uwen kant hebt en dus verdedigd. Aan U en Uwe tatrijke kleinen mijnen hemelachen zegen.

ST. NIKLAAS.

Emelghem.

Eene roerende en in Vlaamsche plechtigheid, ingericht door de V. O. S. geschied telkenjare op Allerheiligen na de Hoogmis. De Vossenvlag en de gemeentelijke harmonie voorop, onder de tonen der treurmarsch van Beethoven, trok de optocht naar den Doodenakker waar de gemeentelijke overheid de plechtigheid bijwoonde.

De harmonie voerde er een godsdienstigstukje uit van I. S. Bach, waarna de voorzitter der V. O. S. een korte welgepaste gelegenheidsrede uitsprak. Daarna eene declamatie door den jeugdeden heer Thanghe.

De Koormaatschappij « De Kerels » voerden een passend grafgezag uit, waarna de heer Onderpastoor een kruisgebed voor alle gesneuvelden bad.

De plechtigheid sloot met Vlaanderen van Veremans, door de harmonie ingezet en begeleid en door de gansche menigte met innigheid mede gezongen.

Zeer belangrijk bericht

Ons Blad.

Alwie een jaarabonnement neemt op « De Mandelgalm », ontvangt tot Nieuwjaar het blad gratis.

Onze lezers in Congo worden verzocht de kosten van hun jaarabonnement te laten geworden, zijnde: 20 franken.

En het Kiesfonds?

hebt ge er al aan gedacht?

Sociale Syndikale KRONIJK

Bij de Textielbewerkers.

De strooibriefen door het Vl. Nat. Vakverbond verspreid hebben hun doel bereikt. Christenen en socialistischen hebben reeds een vergadering voor de textielbewerkers moeten beleggen, met de loonsbeweging als dagorde.

Het wordt tijd ook. De loonen der textielbewerkers zijn de minste van alle loonen. Daarenboven is de regeling van het basisloon slecht. Verandering diene zoohaast mogelijk in te treden.

Het Vlaamsch Nationaal Vakverbond zal zijn best doen om die loonsbeweging langs ernstige wegen te doen leiden.

Textielbewerkers! De beweging is ingezet! Aan u doortastend en met beleid te handelen. 't Zal van u afhangen of er verbetering komt of niet!

Bij de Meubelmakers.

Op eene firma werd de loonsverhoging reeds betaald. Dat is het werk van het Vl. Nat. Vakverbond. Daarenboven is een goede regeling voor de toekomst getroffen. Konden de andere vereenigingen op de andere fabrieken dezelfde regeling doen doorgaan, de meubelmakers zouden een grooten stap in de goede richting gezet hebben.

Bij de Stiksters.

We hebben er hier reeds opgewezen: de stiksters, althans sommigen, worden uitgebuit. En niet alleen de stiksters van kleergood, maar ook reeds sommige bottienstiksters. Elk nieuw model wordt meer en meer te weinig betaald. En de stiksters klagen en dralen. Maar samenwerken, zich vereenigen durven ze niet aan. Worden ze niet verstandiger, zoeken ze geen steun in de vereeniging, dan gaan ze ongetwijfeld met rasse schreden naar hongerloozen.

Stiksters, vereenigt u!

Bij de Vlasbewerkers.

Nog altijd geen loonsverbetering. De oude overeenkomst was hersteld, zoo schreef G. B. in « De Tijd » en « De Volksmacht ». Maar waar blijft dan de verhoging om wille der levensduur? Of heeft G. B. de vlasbewerker belogen?

Bij de Drukkersgasten.

Allen zijn ze vereenigd, ten grooten deele in het Christen syndikaat, en de loonen zijn 4,10fr. per uur. Drukkersgasten, waart ge vereenigt in 't Vlaamsch Nationaal Vakverbond, De Volksmacht zou te klein geweest zijn om die toestanden aan te klagen, en ons voor nietsdoeners uit te schelden. En nu?

Ze nestelen in hun leugens.

De socialistische leiders, inzonderlijk deze van Roeselaere, hebben reeds hemel en aarde bewogen om de werklieden te doen gelooven, dat we verkocht zijn aan de bazen. Ze hebben echter tot hun groot spijt reeds dikwijls ondervonden dat wij «recht door zee» gaan, en juist daarom zijn ze van ons zoo bevreesd, hetgeen hun gedurige aanvallen in hun weekbladen verklaart.

Toen de socialistische borstelmakersstaking van 1926 uitbrak, doorzagen we het zeer gevaarlijk socialistisch maneuver en weigerden we mee te doen, doch de rechtvaardigheid der loonsbeweging inziende, richtten we ontdaan van elke partijpolitieke berekening drie dagen voor de staking een vraag tot verstandhouding naar de socialistische vereeniging. Die vraag werd brutaal verwijtend afgewezen, en we weigerden den strijd aan te gaan, omdat we ziende, eenerzijds de onmacht der christene vereeniging die door kontract gebonden was, anderzijds de domme houding der socialistische leiders, die een politiek spel berekenden en speelden, diep overtuigd waren, dat de strijd zou verloren gaan. 't Is hetgeen de socialisten enkele weken nadien moesten getuigen, en waarover Dewaele schreef, dat ze een kostelijke school hadden gevolgd.

Nadien spanden we alle krachten in, om verstandhouding tusschen de syndikaten te bewerken, ten einde den toestand der borstelmakers te kunnen verbeteren. Iets waarin we ten volle gelukt zijn. Nu echter de

4
 hazen de overeenkomst niet eerlijk toepassen wenschen we de eerste te zijn om die daad aan te klagen en te verklaren: het kan zoo niet blijven duren.

Ook in elk ander geschil hebben we de rechte weg gevolgd. Zoo ook in het groote textielconflict van Fransch Noorden. De socialisten verwijten ons van samenwerking met de communisten. Waarom? Omdat we den eisch der werklieden als rechtvaardig aanzien en de werklieden aanraden, nu de staking aan gang is, zich niet zonder meer in de handen hunner baatzuchtige patroons over te leveren.

De honderden leden van christenen en socialistes die ons volgen en goedkeuren zijn het beste bewijs dat we daarin zeer goed handelen, en de beschuldigingen der socialistes die eenerzijds beweren «ge zijt verkocht aan de patroons» en anderzijds «ge heult met de communisten» bewijzen hoe die leiders kronkelen als palingen in de braadpan. We laten de leuge-

naars liegen, we gaan onze eigen wegen en zien met plezier hoe ook onze socialistische tegenstrevers in eigen leugens vernesteld zitten.

Vandaag viert gansch de wereld feest. Viert men den zoeten vrede. Verkettert men het oorlogsbeest. Beheer die houdt een rede:
 — Laseerbelchik, dat is het land.
 Het voorbeeld voor de wereld
 Hier wordt de vrede ten allen kant
 Be...zongen en bepereld.
 Alleen ces boches, ces aktivist,
 Nespa seer koninginne,
 Ces idealist, ces vieze tist
 Mogen niet herbeginnen!
 Vrede partoe, geen amnestie
 Borms moet in 't kot krepereen,
 Vieflesfam eé samsufie
 Waarom zou 'k mij zeneeren!

Denkt aan het Kiesfonds

Zoo stapte voor eenige dagen, te Lyon in Frankrijk, een rijk Amerikaan in een taks. Hij deed zich naar een hotel brengen en wanneer hij een half uur later zijn rekening wilde betalen, stelde hij vast dat hij zijn portefeuille, waarin zoo maar de bagatelle van 350 duizend franken staken, in den spoorloos verdwenen otto had laten liggen.

Pier Japneus wilde zich ook per taks naar huis laten voeren. Maar Pier had al zijn geld in de klein glaaskens gestoken zoodat zijn beenen het noodig hadden geholpen te worden. Allee, we stappen maar in zei Pier, er kome van wat wil!
 — We zijn er, riep de soffeur!
 — Waar? vroeg Pier.
 — Wel op 't opgegeven adres.
 — Goed, zei Pier, goed soffeur, maar geef mij nekeer uwen lantaren want ik heb daar een briefken van honderd frank in uwen otto laten vallen en 't is daar binnen zoo donker dat ik het niet vinden kan.

Ons soffeurken, rap als een bliksem, springt op zijn maksien, zet volle gaas, en verdwijnt.

Ge ziet van hier, he vrienden, hoe Pier daar met zijn zat maar niet zoo zot gezicht stond te lachen.

Ja, ja, zei boerke Pummels, met de maat waarmee gij meet, zult gij gemeten worden.

Boerke Pummels levert boter bij bakker Krijt. Of die altijd juist zijn gewicht geeft, daar zou ik heel zeker niet durven op zweren, in alle geval Krijt beweert tekort te hebben

— Niet mogelijk, zegt boerke Pummels, niet mogelijk. Is uw balans wel juist bakker? Geeft gij altijd goed uw gewicht?

— Wat durft gij denken, daar twijfelt gij toch niet aan zeker?

— Wel, zegt boerke Pummels, als ik uw boter woog had ik geen gewichten. Ik heb dan in de tegenschaal het brood gelegd dat ik zoo juist van u medegenomen had en ik heb nog eenen goeden doorslag gegeven.

Aan het Bormsfonds geven

is beter, is een plicht!

Bormsfonds

De franskiljonsche bladen pesten als bezetenen omdat het Bormsfonds een schoon sommeken bijeenbracht. Deed iedereen zijn plicht dan zouden ze openklakken van coleire. Maar 't is nooit te laat om goed te doen! Het gaat om Vlaanderen!

Hoe zou ik u vergeten, Gij, duurste heidepand? Al voel ik mij verloren Hier, in dit aardig land! Wordt ik om u verstoeten, Word ik om u misacht, Aan u mijn laatste pogen, Aan u mijn laatste kracht!

En zoo spreekt elk Vlaamsch Nationalist en voegt de daad bij zijn woord.

Overal en in alle omstandigheden, het Kiesfonds niet vergeten!

Denkt heden Zondag overal aan het KIESFONDS

PECTOIDS

Overtreffen alle andere zwarte pillekens tegen den hoest!
ZIJ KOSTEN ENKEL 4,50 FRANK!

UW APOTHEKER HEEFT ER!

Pectoïds geven U voortdurend een klare stem,

een frissche mond, een aangename adem.

ZORG DAT GIJ ALTIJD UW DOOS OP ZAK HEBT

De schoonste kinders....

zijn deze die dagelijks gepoederd worden met

DULCIOR POEIER

Te koop in alle goede Apotheken.
 DE DOOS 2,00 FR.

Laat uwe Goldzaken verzorgen door de

Fondsenbank

Naamlooze Venootschap

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

WETSTRAAT, 84 BRUSSEL

Bijbanken: Antwerpen & Kortrijk

Agentschappen:

Brugge, Crombeke, Poperinghe, Harelbeke, Moeskroen, Thielt.

Fondsenbank maakt deel uit van de groep Fondsenbank-Handelsbank-Noordstar.

Kapitaal en Reserven: 50.000.000 frank

BIJHUIS TE ISEGHEM
 ROESELAERSTRAAT, 28

FAMILIEZIEKEDOND VOLKSBELANG

VLAAMSCH HUIS

ISEGHEM

Verzekert tegen

Ziekte
 Invaliditeit
 X-stralen
 Operatie
 Geboorte
 Sterfte

En telt reeds meer dan 2000 leden
WEES OOK VOORUITZIENDE!

ZANNEKIN

DUBBEL BLOND BIER,
 gezond, kloek natuurlijk

Brouwerij St Louis

L. VERLENDE LOO

Alleenverkoop voor Isegheem en omliggende:
 S. M. VLAAMSCH HUIS, ISEGHEM

Allergunstigste prijzen voor herbergiers en koffiehuisen.

Naringsdoeners, zoekt uw profijt!

Leest aandachtig!

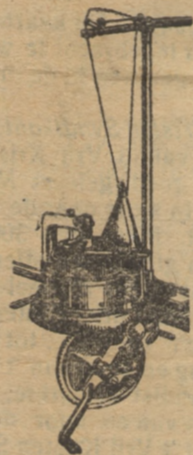
Voor u we elektrische inrichtingen van drijfkracht, verlichting, verwarming, belien, telefoon en radioinstellingen, wendt u tot 't huis

HENRI SIMOENS-SCHACHT
 HONDSTRAAT, 14 ISEGHEM

Aankoop, verkoop en huur van nieuwe en okaste motors.

Alle herstellingen Spoedige uitvoering
 Inrichtingen en beschrijvingen zonder verbintenis
 Voordeligste prijzen

Winstgevend Vak

Mannen en Vrouwen een loonend huishwerk wordt U aangeboden op de gewaarborgde breimachine L'ECLAIR, met gebreveteerd vaniseur voor alle fantasie in fijn en grof. LECLAIR geeft het prachtigste werk en de grootste voortbrengst. Werk verzekert Winter en Zomer, met of zonder contract aan 24 tot 42 fr. de dozijn man of vrouwenkousen Kostelooze verzorgde aanleering.

Vraagt gratis geillustreerde katalogo.

FR. DHOSSCHE
 KORTRIJKSCHE STEENWEG, 320 GENT

SPROETEN

verdwijnen gewaarborgd door

Crème Splendid

Prijs 12 fr.

Te koop in alle apotheken.
 Apotheek LALEMAN te Isegheem.

Schoenmagazijn

R. Vandenberghe-Beargeols

Marktstraat 17, ISEGHEM

Groote keus van mans- en vrouwen schoenen 30 t. h. goedkoper dan de konkurentie.

Ook verkrijgbaar aan de voordeligste prijzen: kinderschoenen, pantoffels, schoencreem der beste merken.

Dwells, borstels, zeemvellen, sponzen en alle kuischgerief.

Het huis gelast zich met herstellingen.

PIANOS

B. Van Hyfte

Gent, Nèderkouter, 32 Gent
 (dicht bij het Paleis van Justitie)

EINDE BADSEIZOEN

Nieuwe pianos, slechts eenige maanden in huur geweest, met grooten afslag te koop.

ECZEMA

huiduitslag, roode vlekken, jeukingen, springende handen, haarworm bij kinderen, genezen door het gebruik van

Cadeline-zeep

Te koop in alle apotheken.

ISEGHEM: Apotheek LALEMAN.

WAAROM?...

Waarom hoesten al BORSTPILLEN LALEMAN. U radicaal genezen?

Waarom koorst of tandpijn hiden als CACHETEN KEPHIL die doen verdwijnen?

Waarom uwe kinderen niet vrijwaren tegen borst- ziekten als DROSELS BORSTBALSEM der apotheek Laleman daartoe de geschikte middel is?

Waarom zelt zies of zuchtig zijn als U ter apotheek Laleman alles kunt verkrijken om U gezond te maken?

DUS VOOR ALLES NAAR DE

Apotheek Florent Laleman

Groote Markt, 15 Isegheem

Men draagt ten huize

Teléfono 63

VOOR UW

Schilder- & Behangpapier

WENDT U TOT HET HUIS

J. LEFEVERE-HUYSENTRUYT

Roeselaerstraat, 168. Isegheem

Magazijn van kleuren en vernissen.

Groote keus van sponzen en zeemvellen, matten, tapijten, traploopers en karpetsien

Trouwe bediening Lage prijzen

APOTHEEK LALEMAN

't is nu op den hoek van de Markt en Kasteeldreuve, rechtover het oud huis.

Bijzonder aanbevolen voor het bereiden der recepten van de HH. Geneesheeren.

Hoever staat het met de Verplichtende Verzekering?

De laatste tijd werd over dit belangrijke vraagstuk weer veel geschreven. De partijen plaatsen het op hun kiesplatform en zeker zullen weer stroomen inkt vloeien pro en contra over deze en gene opvatting van verwezenlijking.

Het gehele debat draait rond het wetsontwerp dat volksvertegenwoordiger Heyman reeds den 12 Juli 1927 neerlegde op het bureel der kamer samen met de heeren Poulet, de Pierpont e. a.

De heer Van Isacker werd als verslaggever van het ontwerp aangesteld.

Daar het wetsontwerp op vele punten niet voldeed, ontoereikend was en zeker geen wetenschappelijke basis had benoemde minister Heyman eene commissie samengesteld uit afgevaardigden der verschillende landsbonden van mutualiteiten en actuariissen, teneinde zijn eigen ontwerp «betreffende de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit» te herwerken, aan te vullen en te verbeteren.

Die commissie heeft nu reeds een vijftal vergaderingen gehouden. De verschillende strekkingen zijn reeds tot uiting gekomen.

Het wetsvoorstel Heyman en consorten.

Dit wetsvoorstel steunt op het beginsel van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, van alle loontrekkenden, zoo vrouwen als mannen, bedienden als werklieden, wiens loon de 12.000 fr. per jaar niet overtreft, aangevuld met 3.000 fr. voor de vrouw en 1000 fr. voor ieder kind ten laste.

De commissie heeft deze cijfers onderzocht en heeft volgend advies uitgebracht. De verplichting zal gelden voor al de arbeiders wier loon de 15.000 frank niet overschrijdt, indien zij ongehuwd zijn en 18.000 fr. zoo zij wel gehuwd zijn. Voor ieder kind wordt het bedrag met 2.000 fr. verhoogd.

Het maximum-loon wordt vastgelegd op 30.000 frank doch de bijdrage van de werkgevers, hetzij 2 t.h. aan dewelke de commissie zich principieel akkoord verklaard heeft, geldt enkel voor het loon van 15.000 en 18.000 fr.

De bestaande verzekeringsinstellingen werden geëerbiedigd. De primaire verzekering gaat over een termijn van zes maanden. Bij ziekte van langeren duur treedt de invaliditeitsverzekering in, die eene ondersteuning waarborgt tot op den leeftijd van 65 jaar.

Voor de primaire evenals voor de invaliditeitsverzekering is een minimum van verstand voorzien.

De familiale verzekering voor geneeskundige en heilkundige zorgen blijft behouden. De moederscheepsverzekering wordt ingevoerd.

Voor degenen die in de vrije mutualiteiten niet kunnen opgenomen worden (mensen van ziekelijke aanleg of van onzedelijk gedrag, ook

deze die niet geneigd zouden zijn zich in een vrije mutualiteit te laten inschrijven worden provinciale verzekeringskassen gesticht, die door bevoegde mensen zullen worden bestuurd.

De werkgevers zullen moeten tusschenkomen voor 2 t. h. op de betaalde loonen. De opbrengst van de patronale tusschenkomst zal door het ministerie van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg, onder den vorm van toelagen en in verhouding tot het ledental, worden verdeeld.

In de bestaande kaders dus geene verandering. De vrije keus der mutualiteiten blijft. Niet meer de vrijheid van verzekerd te zijn of niet.

De mutualiteiten, dank aan de patronale tusschenkomst, zullen over veel grootere geldmiddelen beschikken om de bestaande inrichtingen uit te breiden en de toelagen gevoelig te vermeerderen.

Het wetsvoorstel Jauniaux.

M. Jauniaux socialistisch senator, heeft een wetsvoorstel neergelegd in den Senaat, behelzende de stichting van een Nationaal Mutualiteitsfonds. De werkgevers zouden 2 t. h. op de betaalde loonen en wedden moeten storten.

Er waren ook wel andere bepalingen maar daar hield de heer Jauniaux minder aan daar hij gezien de hoogdringendheid en de noodzakelijkheid van het invoeren der verplichte verzekering in de Senaat verklaarde dat hij het voorstel Heyman ongewijzigd wilde stemmen.

Naar het stelsel dat hij nu echter in de commissie verdedigt, zouden de plaatselijke mutualiteiten nog blijven staan, maar in het technisch beheer zouden ze niets meer te zeggen hebben.

Hij wil alles centraliseeren, rationaliseeren en neutraliseeren.

Op het soc. congres te Antwerpen werd zeer duidelijk verklaard:

«Het kongres wenscht de verwezenlijking van het volgende stelsel:

Algemeene lokale of gewestelijke kassen voor ziekteverzekering (zes maanden).

Provinciale federale kassen voor invaliditeitsverzekering, toring en moederschap.

Beheer door de verzekerden.

Recht van toezicht voor de werkgevers, vermits zij tusschenkomen in de lasten, regeeringstoezicht».

De verschillende organismen zouden geplaatst worden onder een onzijdig beheer aan te duiden bij verkiezing, en samengesteld uit mutualisten van verschillende strekking, dit in verhouding met de onderscheidde ledentallen.

Geene afzonderlijke verzekering voor de getateerden (ziekelijk van aanleg of van onzedelijk gedrag).

De verdediger dezer thesis steunt op het standpunt dat reeds de heer Huysmans verdedigde in 1913, en waar hij het volgende uit lichten, dat

naar heer Jauniaux de grondslag is van zijn opvatting:

... In een woord, wij zijn van oordeel dat het vooruitzicht moet gesteund zijn op groote gewestelijke mutualiteiten, omvattende in hun werkinggebied een gansch distrikt. Dit stelsel heeft het voordeel de politieke organismen uit te schakelen, evenals de tweeledigheid.

Het berust op de wet der groote getallen en sluit de bureaucratie uit. Het geeft voldoening aan de wetenschap en beantwoordt aan de wenschen der mutualiteiten welke verkiezen hun eigen zaken zelf te doen. Zooals de Engelschen willen wij dat het recht van de bezitters staande gehouden wordt voor den zieke en te dien einde verzekeren wij 5/7 der vertegenwoordiging aan de aangeslotenen, om het stelsel der evenredige vertegenwoordiging toe te passen, zullen wij toelaten dat de minderheid de daden der meerderheid controleert. Wij zullen aldus voorkomen dat zekere politieke strekkingen zouden overheerschen».

Volgende keer zouden wij de stellingen laten hooren van andere vertegenwoordigers in de commissie.

HET VLAAMSCH NATIONAAL SYNDIKAAT DER BEDIENDEN

WIE PAKT HET AAN?

In de «Rappel», het katholieke blad van Charleroi, verschijnt een artikel over de wedden van de bedienden.

Het blad laat zich als volgt uit:

Voor den oorlog verdienden de bedienden-debutanten een wedde van 600 tot 750 fr. 's jaars. Toen was de frank een frank waard en kostte het brood 25 centiem. Na vijftien jaar dienst kon een bediende het brengen tot 2.000—2.300 fr. 's jaars.

Welke zijn de huidige wedden? Zij zijn hoogst veranderlijk. Een beginneling 18 jaar oud, verdient heden fr. 200 tot 600 per maand. Over het algemeen wordt de bediende aangevonden tegen 300 fr. dat maakt fr. 40 voor den oorlog.

Zich steunende op die vooroorlogse cijfers zou een bediende thans, na vijftien jaren dienst, een wedde moeten hebben van 14.000 tot 16.000 fr., plus een vergoeding voor levensduur, laat staan dat zij van 17.000 tot 20.000 fr. moeten verdienen. Daar zijn weinig bedienden die dit bedrag bereiken. De meerderheid verdient fr. 850, 1.000, 1.100 en 1.200 fr. per maand op dertigjarigen leeftijd.

Er zijn er die een groote verantwoordelijkheid dragen en ternauwernood fr. 1250—1400 verdienen op vijf en dertigjarigen leeftijd.

Die toestand moet veranderen. Dat meenen wij ook.

Ook wij meenen dat en wij richten ons tot de Vlaamsch-nationaal-voelende bedienden en vragen: «Wie pakt het dringend-noodige werk aan? Wij zijn ter uwer beschikking».

Voor de Belgen die naar Frankrijk gaan werken

Een arbeidscontract is noodig.

De consul van Frankrijk te Gent, M. de Fourmestiaux, verzoekt om inlassching van volgende gegevens van aard om ons werkende volk aan te belangen.

«De vreemdelingen, die naar Frankrijk komen, om er een betaald beroep uit te oefenen, moeten aan de Fransche grens een door het Ministerie van Arbeid behoorlijk gevisceerd arbeidscontract toonen (Service de la main-d'œuvre étrangère, 2, Avenue Prapp, Parijs). of Ministerie van Landbouw (Service de la main-d'œuvre agricole, 78, rue de Varennes, Parijs), volgens den aard van de gevallen, alsmede een geneeskundig getuigschrift afgeleverd door een dokter, aangenomen door de Fransche overheden.

Om aan deze formaliteiten te ontsnappen onthouden een zeker aantal vreemdelingen zich ervan, aan de Fransche grens te verklaren, dat het in hunne bedoeling ligt, een betaald beroep te gaan uitoefenen; zij zoeken een werkgever en eerst wanneer zij er een gevonden hebben vragen zij een identiteitskaart om hun positie te regelen.

Door zoo te handelen, stellen zich de vreemdelingen bloot aan de volgende onaangenaamheden:

1. Onmogelijkheid om werk te vinden zonder vooraf aan de voorschriften te hebben voldaan, op straf van vervolging tegen den werknemer en den werkgever; deze periode van werkloosheid duurt zoo lang als het onderzoek van den aanvraag om regulatie.

2. Onzekerheid wat betreft het gevolg dat aan de aanvraag om regulatie zal gegeven worden, zulks ter oorzaak van de bijzondere strengheid waarmede het onderzoek van aanvragen van dien aard wordt gedaan. Daarentegen werden instructiën

gegeven opdat de aanvragen volgens de voorschriften ingediend voor dat de bij de zaak betrokken persoon de Fransche grens overschrijdt en die vergezeld gaan van een geregeld arbeidscontract en van een geneeskundig getuigschrift, onverwijld worden onderzocht en binnen ten kortst mogelijke tijd geregeld.

't Is dus in het belang van de buitenlandse werkers zich naar de reglementaire bepalingen te schikken en niet naar Frankrijk te komen tenzij voorzien van de vooraf verleende toelating der bevoegde Fransche overheden.

Eeveneens een geneeskundig getuigschrift.

Het handhaven der volksgezondheid in Frankrijk brengt de regering er toe een zeker aantal voorbehoedende maatregelen te treffen ten opzichte der werkkrachten die naar Frankrijk komen om er te arbeiden.

Er is dan beslist dat, van heden af, aan elk arbeidscontract of aannemingsovereenkomst dient toegevoegd — verplichtend dus — een geneeskundig getuigschrift of medisch attest, waarbij wordt verklaard, dat de betrokkene werd geint, door geen besmettelijke ziekte is aangetast noch geesteskrankheid dat hij de lichamelijke bekwaamheid bezit voor het te volvoeren werk dat van hem zal worden gevraagd. Dit attest wordt afgeleverd door een der dokters van het consulaat van Frankrijk waarvan de woonst van den betrokkene afhangt.

De onkosten van dit geneeskundig getuigschrift te betalen (de honoraria) vallen ten laste van den persoon die het getuigschrift verlangt.

Het getuigschrift zal echter kosteloos worden gevisceerd door het Consulaat van Frankrijk, Kasteellaan 62, Gent.

Een Praatje

Meneer Maurice en de «culture latine».

Kent u hem, beste lezer.

Hij heet Maurice Maeterlinck en is van Gent. Hij ging op school bij de Gentsche Jesuiten, werd er bevestigd in het franskiljonisme en in zijn misprijzen voor het Vlaamsch. Vóór den oorlog was hij litterair beroemd, maar sedert dien tijd is zijn ster aan den litterairen hemel deerlijk aan 't verschieten. Zijn beruchtheid in Vlaanderen dankt hij o. m. aan dit persgesprek, waarin hij onze taal «ce jargon vaseux» noemde.

Waarschijnlijk om ons moddertaalje niet te moeten hooren is meneer Maurice naar Frankrijk gaan wonen. Hij heeft er onlangs het kasteel te Médan laten opknappen en reed er op een mooien zomerschen dag met zijn jonge vrouw, Selysette, langs 's heeren straten. Selysette zat aan 't stuur. Op zeker oogenblik reed

ze rakelings een motorfietser voorbij. Dit werd het begin van een onverwikkelijke historie. De auto van meneer Maurice werd ingehaald door verbolgen toeschouwers en mevrouw kreeg allerlei liefelijkheden naar het hoofd. De meest mededeelbare dier complimenten (de bekende fransche galanterie eischt immer haar rechten op) waren poule en soldatenmeid. Eens op dreef schudden zij gansch hun vocabularium uit op het pagekopje van mevrouw Maurice. De fransche bladen deelen ons mede dat «deze scheldwoorden werkelijk niet om mede te deelen zijn».

En daarbij lieten zij het niet. Zij sleurden mevrouw Selysette uit de auto en (o toppunt der fransche riddelijkheid!) sloegen haar met het hoofd tegen de trede van het voertuig.

Toen trad meneer Maurice in actie en het werd een handgemeen zonder handschoenen, dat nu zijn bestag moet krijgen voor het fransch gerecht.

Joepie is soldaat

DOOR POL

10^e Vervolg

Ten opzichte van de kameraden veinsde Bachten-de-Kuppe het met een lachje op te nemen, maar het was dan toch maar een groen, hoor. Hij verdacht er wel zeker Joepie en de Witte van, maar de anderen schenen al zoo veel lol te hebben of ze er allemaal wat van afwisten.

Terwijl hij de strop van zijn been trok schertste Jefke Ceulemans, die zoals we reeds vroeger wisten naast hem sloop: «Z'hemmen a verdekkes goe liggen deze kier, he, Bachten?» en hij antwoordde met een glimlach: «Maar, doare kunnen weilder toch tegen, zulle Maneblusschere».

Een tijdje later, bij het blazen voor 't ontbijt verviel de zoo vroeg opgeblaaide blijde stemming; iedereen begreep plotseling dat er weer een nieuwe zware dagkarwei wachtte.

6. — Een ongeluk komt nooit alleen. Menschen die door ongelukken slechts verstaan, b. v. van een stelling tuimelen en den kop in vallen, of zich arm, of been breken, ofwel wat in 't

bijzonder het mansvolk betreft, een vent die troef krijgt van zijn wijf, zullen wel aardig opkijken wanneer ze de ongelukken vernemen welke op dien ongelukkigen dag aan Joepie overkwamen.

't Was nog geen middag en Joepie stond reeds voor acht nieuwe dagen «corvée» op 't zwart boekje. Ziedaar het bloote feit.

Is dat nu een ongeluk, hoor ik die zelfde mensen al vragen?... Wat geduld, beste lieden. Zoudt gij Joepie nog durven tegenspreken als hij zegde: nu ben ik pas twee daagjes van 't karweidoen af, of ze hebben me al weer te stekken. Of is 't niet ongelukkig altijd maar te moeten schommelmeid spelen, als men dat thuis voor de vrouwen laat. En is het geen schrikkelijk ongeluk, W. C.'s en soortgelijke te moete reinigen, 's morgens als de kruimelen brood nog tusschen de tanden steken... Hoor ik nu iets tegenpreutelen? Anders zou ik u zeggen, dan had gij den armen Joepie maar eens van zoo'n karweijte moeten komen verlossen...

Joepie, zeg ik, vond dat het zeer ongelukkig was, bijzonder wanneer hij overdacht dat de kameraden op die oogenblikken lui en lam boven op de opgeplooidde stroozakken lagen.

Maar hoe was hij dan toch op zoo'n simpele morgen aan zoo'n respectabel aantal corvée-dagen gesukkeld. Wel, dat wil ik wel even verhalen.

Sedert eenige dagen was het vóór de eigenlijke militaire oefeningen ook turnles. Men had de schachten uitgelegd dat turnen de gezondheid bevordert en dat het dus, zoo bijna iets als een toegevendheid was, dat ze zich daarmee mochten afbeulen. Had men hun echter de vrije keuze gelaten, wellicht waren er geen twee gevonden geweest om op die manier hunne gezondheid te verstevigen. Ze zouden nog liever den tijd in zalig niets-doen doorgebracht hebben.

In alle geval, de vrije keuze was er niet en daarmee kwam het ook dat ze dien morgen turnden.

Na een tot-vervelens-toe herhaalde uittrekken der armen, naar voren, naar achter, naar onder en naar boven, kwamen de beenen aan de beurt. De handen moesten op de heupen gezet worden, en op den eersten tijd dienden ze op de teenen te staan.

De volgende tijden bestonden dan in het laten zakken van het lichaam tot ze gansch op de hurken zaten. Gedurende heel die beweging mochten

ten ze echter slechts op de punten der voeten berusten. Voor iemand die nooit aan turnen gedaan heeft, is die beweging vrij moeilijk. Vooral als de sergeant hun nog al lang dierf laten zitten, gingen er verschillende aan 't kwikkelen. Joepie kon zich ook moeilijk recht houden en 't was op een oogenblik dat hij bijna het evenwicht verloor, dat de soldaat die achter hem zat, onder aan zijn vest trok, waardoor hij met zijn achterste op den grond was gevallen... Al de omstanders, of beter omzittenden schoten in een luiden lach en Joepie kreeg twee dagen «corvée».

Dien dag zouden ze ook voor de eerste maal met het geweer naar de oefening komen. Tot dan toe had men hun leeren marcheeren zonder wapens, maar nu ze reeds, zonder veel te misloopen, «halven draai rechts», pardon, «demi-tour à droite» en «à droite, droite» konden doen, moesten ze ook het geweer leeren hanteeren.

De verschillende bewegingen om tot de wapendracht te komen werden als dan ontleed. Zoo onder andere de eerste beweging, vooraleer het geweer op de schouders te werpen, was zeer pijnlijk; wanneer ze aldus eenige oogenblikken het wapen op voorschreven afstand vóór de schouders moesten houden werd er werkelijk gesnakt naar den stond dat men wat

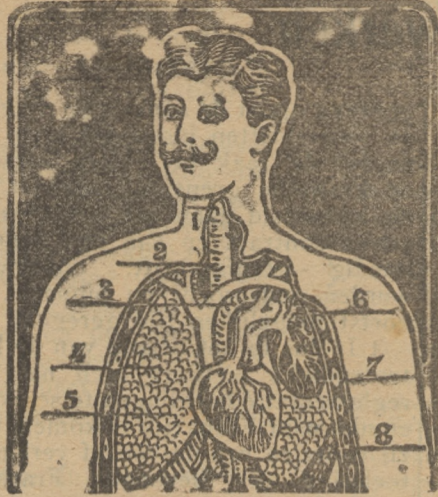
anders zou bevelen. Joepie had het op een zeker oogenblik niet meer kunnen houden en daarom had hij het geweer tegen het lichaam laten zakken, wat hem weer eenige scheldwoorden en 2 dagen «corvée» opbracht.

Aan de vier overblijvende «dagen» was hij al even ongelukkig aangekomen... Bij het aanleeren van «Descendez armes» had hij een keer mispakt en zijn geweer was de aarde gaan kussen, met natuurlijk gevolg een heele hoop «paysan's» en andere woorden van dezelfde draagwijde en daarbij nog 4 dagen «corvée».

Des middags waren ze allen zeer moe, de beenen hingen hun loodzwaar aan het lijf en hunne magen piepten van den honger. Joepie was daarbij nog zeer slecht geluimd hij kon het zelf moeilijk verklaren maar aan karweien had hij nu eenmaal een dik broertje dood.

Joepie kon gewoonlijk goed en veel eten; vandaag had hij echter buitengewoon honger en toen hij voor de tweede maal een teloor aardappelen wilde halen wat doorgaans toegelaten was hield de wachtmester-kok hem tegen met de woorden: «Er is nie genoeg vandoeg ven twee porties».

Maar Joepie antwoordde hem plots komisch: «Hedde dan gien snee mier», dat de magere vent die

Belangrijk bericht!

Gij allen die min of meer onderhevig zijt aan hoestkwalen: Broechiet, Griep Asthma, Keelontsteking, Heesten, Kuchens en Fluimen, indien gij tot hertoe alts beproef hebt zonder afdoende effect te bekomen, indien gij hopeloos zijt en misnoedig, vergeet niet dat er een middel is dat sinds 50 jaren duizenden en duizenden hopelooze gevallen genezen heeft.

Borstbalsem Martin Toms, Resina zalf, Microbenpillen

Volgt de volledige behandeling voor zes weken waarvan het regelmatig gebruik de diepst ingewortelde borst ziekten uitroeit en geneest, en aldus 't best voorbehoedmiddel is tegen de tering en 't zekere geneesmiddel van

Schrijft om inlichtingen aan MARTIN TOMS, Apotheker-Specialist, 112, Wetstraat, Brussel of wendt U rechtstreeks tot uw apotheker die U het gevraagde zal bezorgen.

PRIJZEN: Zonder Zalf 17,50 fr., met Zalf 25 fr., Microbenpillen 12,50 fr., Maagdrank 20 fr., Behandeling voor 18 dagen 85 fr., Serie van 6 weken 185 fr

ZILT
MET ZEKERHEID VOOR ALTIJD GENEZEN
MET DE WERELDBEROEMDE
WONDERZALF
APOTHEEK DE WALVISCH
DIEPESTRAT, 10, ANTWERPEN.
BLOEDVERZUIVERING
SPECIAAL
VOOR BRAND, HAARWORM
BAARDZIEKTE, JEUKTE EN ALLE ANDERE
VELZIEKTEN

TE VERKRIJGEN in alle Isegheemsche Apotheken

Het Oud Bier der is gekend voor

brouwerij "De Arend,"

't gezondste, klokste, aangenaamste
A. Louwaeg-Verstraete, Cortemarck

WAAROM?

zijn de MONO POEDERS verkieslijk dan alle anders produkten van gelijken aard?

OMDAT

zij onmiddellijk de hevige pijnen stillen.
zij altijd genezen daar waar alle andere geneesmiddelen mislukt zijn de maag nooit vermoelen.
zij door meestal de voornaamste geneesheeren voorgeschreven worden, om hunne menigvuldige geneezingen, zelfs in de hardnekkigste gevallen.
zij, dank aan hunnen aangename smaak, door de moeilijkste personen gemakkelijk ingenomen worden.
zij in geen cachetten zijn, en dus door de teederste magen verdragen worden.

TE KOOP IN ALLE GOEDE APOTHEKEN in doozen van:

12 pakjes 6,00 fr.
25 pakjes 10,00 fr.

DE VALLENDE ZIEKTEN!

EEN ENKEL GENEESMIDDEL zult gij vinden dat doelmatig is tegen deze wreede kwaal

HET IS DE Poeder Epilepsia

Prijs: 20 frank

die van af den eersten dag de aanvallen tegenhoudt — de geneezing brengt aan allen die het goed gebruiken en nooit of nooit schadelijk is

Menigvuldige getuigschriften van geneezing zelfs van gevallen die reeds meer dan 20 jaar duurden.

Te koop in alle goede apotheken of rechtstreeks bij den bereider

Apotheker Vandebussche - Meenen

Volledige tekst met beschrijving, uitleg en behandeling der Vallende Ziekten wordt overal GRATIS gezonden op aanvraag.

OP DEN KLUISBERG

Wie den Kluisberg bezoekt, late niet na het Vlaamsch Huis «Klokke Roelands» te bezoeken; eigenaar Maurits De Vos-Fiévé, waar benevens alle slach van dranken, ook nog te bekomen is in zijn winkel: chocolade, biscuits, bonbons, speelgoed, enz.

Koud buffet, enz., enz.
Verhuring van gemeubelde kamers en keukens.
Stalling voor motos en velos kosteloos.

Eenig depot voor de streek van alle slach van katoenen en wollen beddedekens, en dweilen.
Verkoop aan fabriekprijs.

Hebt gij pijnen in de lenden?
Kunt gij moeilijk of pijnlijk uw water maken?
Is uw water troebel of te sterk gekleurd?
Lijst gij aan jicht, heup- of lendenjicht?
Zijt gij door Rheumatiek gekweld?
Zijn uwe voeten gezwollen?
Is geheel uw lichaam ontsteld door een vuilen brand?

Dit alles zijn de zekere kenteekens dat uwe Nieren, Blaas of Lever ziekelijk zijn en gij zedraast mogelijk uw toevlucht moet nemen tot eene ernstige en nauwkeurige behandeling met

Dalila Pillen

Sansom's Oliebalsem

Ontelbare getuigschriften van geneezingen, bekomen door het gebruik van deze wondere geneesmiddelen, zijn het terte bewijs dat zij alleen in staat zijn bovengemelde ziekten spoedig en volledig te genezen.

VERKRIJGBAAR IN ALLE GOEDE APOTHEKEN:

MONO POEDERS

Onfeilbaar geneesmiddel tegen:

Hoofd- en Schele Hoofdpijn, Zenuwlijden, Hevige Tandpijn, Rheumatiek, Grippe

SUIKERBAKKERIJ

Alberic Debruyne-Devolder

Rousselarestraat, 18, ISEGHEM

Artikelen voor St Niklaas, Paasch artikelen en Nieuwjaarsgeschenken.

Kruidenierswaren

Conserven, Specerijen, Chocolade, Dessert, Biscuits, Pralines, Fondants, Suikers, Doopsuikers, Chocolade in reepen en in pakken. Groote keus van Spekken, escence, acidulé, forré. Eierkleursel voor broodbakkers.

In 't groot SUIKERHANDEL In 't klein Bijzondere Prijzen voor Voortverkoopers

BLOEDTHEE

OVERTREFT PILLEN, POEDERS EN CACHETTEN voor het zuiveren van 't bloed

GENEEST ALLERBEST EN OP RADIKALE WIJZE: uislag, puisten, speen, gemis aan eetlust, verstopping, draaitingen, gal, slijmen, enz.

IN ALLE GOEDE APOTHEKEN OF RECHTSTREEKS BIJ DEN UITVINDER

Apotheker Vandebussche

49, RIJSELSTRAAT, 49, MEENEN

Prijs 4,50 frank - Prijs 4,50 frank - Prijs Pr4,50 frank

Drukkerij «Volksverheffing», Onderwijsstraat, 21, Aalst. Verantwoordelijken uitgever: A. D'Haese, Geeraardsbergen.

nochtans altijd zuur zag, ditmaal hartelijk moest lachen, en Joepie kreeg nog een volle schotel rijstsoep, die hij met smaak verorberde.

Dien middag ontving hij eindelijk nieuws van huis. Hij verwachtte het reeds verscheidene dagen; hij had zelfs reeds gedacht dat zijn eerste brief niet te recht gekomen was. Met vreugde nam hij hem in bezit en na koortsig vlug de omslag te hebben verscheurd, las hij:

«Beste Joepie,

We hebben uwen brief goed ontvangen. Gij moet het pardoneeren dat wijle zoo lang gewacht hebben van te antwoorden. Maar wijle hebben zooveel werken met den oogst, dat wijle zelfs een huurknecht hebben moeten nemen, want zonder u hulp konden wijle het niet kroppen.

Wijle zijn, God zij dank, ook nog goed gezond en hopen van u altijd hetzelfde te mogen vernemen.

«k Heb hier vijf frank bij gestoken uit mijnen spaarpot. Geld is allemans vriend, maar bijzonder van de soldaten, zeidt ons vader.

Schept maar veel moed, wijle begripen wel dat ge niet voor u plezier soldaat zijt. Ook zijn wijle allemaal zeer gelukkig te vernemen dat gij Zondags niet zult nalaten van na de mis te gaan.

Kunt gij nog bijna geen fransch, nu dat ze zooveel tegen u spreken. Want wat fransch is altijd licht om dragen, zegt vader nog en 't is toch zoo schoon.

Met Vlomsch kunt gij toch niets worden in de wereld. Onzen burge-

meester die heeft in zijnen jongen tijd ook fransch geleerd, en hij is er notaris kunnen mee worden en nu spreekt hij altijd fransch als hij tegen eenen heer klapt. Vlomsch dat is enkel maar goed voor de boeren gelijk wijlen. Doet dus maar goed u best.

In de hoop dat gij binne kort eens zult afkomen, nog vele complimenten van vader en van moeder en van Bertha en van Pietje en Neleke en bijzonder van

Uw zuster, Maria.

Op de kamer fas hij hem nogmaals luidop voor de Witte en de Strop. Deze laatste wees er op, wanneer de lezing gedaan was, welke valsche gevolgtrekkingen de Vlamingen toch maken uit het bestaan der wantoestanden.

— In plaats van met volle kracht mee te ijveren tot vrijmaking van hun volk, leggen zij zich eenvoudig neer bij het feit: Met Vlaamsch komt men nergens, en daarmee punt anderen regel, zeggen ze.

Wij strijdende Vlamingen zeggen niet, leert geen andere talen, leert er zooveel gij kunt indien gij tijd en gelegenheid hebt, maar studeer eerst en vooral uwe taal en eisch en streef er naar met alle krachten dat zij in uw land, in Vlaanderen, de plaats inruime die er haar alleen toekomt.

Guido Gezelle heeft het zoo mooi gezegd:

«Mijn Vlaanderen spreekt zijn eigen God gaf elk land de zijne. [taal, En laat ze rijk zijn, laat ze kaal,

Ze is Vlaamsch en ze is de mijne».

— Ge kunt gij dat goe zeggen, zelle Strop, 'k geloef dat ge ne goeie zou zijn om met de kiezing gaan meetingen te geven, lachte Joepie toen de Gentenaar zijn pleidooi geëindigd had.

— 't Is toch wel zooals ik het zeg, niet?

— Zeker, zeker, zegden Joepie en de Witte te gelijk, maar wat kunnen wij daaraan veranderen.

De Gentenaar zag de noodzakelijkheid in, de debatten even te herneemen.

— Daar heb je 't weer! Wat kunnen wij er aan doen!... Alléén kunt ge niets, dat weet ik wel, maar vereenigd worden wij sterk. O vrienden, hadden alle Vlamingen van de meet af in 't strijdperk gestaan, de Vlaamsche Beweging ware reeds lang de wereld uit.

— 'k Geloef wel dat 't zoë es, zulle Strop, moar loat ons naa moar van wat anders spreken... Is 't nie ongelukkig da'k weeral acht doage korvee moet doen, 'k geloef da 'k er noeit ne mie goan van af geroake...

— Da 'k van aa was Joepie, troostte de Witte. 'k hing me oep, of-wel verzoop ik me iverans in een kloare beik, dan woarde nog es proper gewassche vcur da-ge na 't piereland goat!

's Namiddags gebeurde echter het grootste ongeluk. Zoo groot dat indien men zich moest verdrinken voor acht dagen karwei-doen, men gewis van een hoogen toren zou mogen springen om voor zoo'n ongeluk zijn

wanhoop uit te werken.

Men maakte namelijk bekend, dat tien man naar een andere compagnie zou over geplaatst worden... en... de Witte was bij die tien. Hij zou nog dien zelfden avond, pak en zak moeten klaar maken om den volgenden morgen af te reizen.

Joepie noch de Witte hadden zich aan zulke plotselinge scheiding verwacht. Ze waren pas een paar weken bij malkander, en toch reeds oprechte vrienden. Beide gingen dien namiddag met nog grooteren tegenzin naar de oefening. Het duurde een eeuwigheid dat paar uren. Joepie keek mischieven wel honderd maal naar de klok die in 't midden boven het ingangsportaal hing, en telkens mompelde hij achter de tanden: «Verdomme nog moar drij ure», «Verdomme, noa es 't nog moar kotier veu de viere», enz... en toen hij eindelijk zegde: «Dat es toch weeral een dagje minder» loosde hij daarbij een diepen zucht.

Korts na het avondmaal begon de Witte aan het inpakken van heel zijn «huishouden» gelijk hij dat schertsend noemde. Joepie was hem daarbij behulpzaam.

Hadden ze te zamen mogen mede gaan, het zou hun eerder plezier gedaan hebben, bijzonder, daar ze overgeplaatst werden naar een Vlaamsche stad. Maar helaas, Joepie moest daar blijven... En buiten de Witte had hij om zoo te zeggen nog gien kameraden. De andere kameraden waren wel is waar allen beste vrienden, doch het grappenmaken op de

kamer en de gesprekken tijdens den rusttijd op de koer uitgesloten, hield eenieder aan zijne persoonlijke kennis op dien korten tijd gezocht.

Wanneer al het eet-, schrijf- en waschgerief in den reiszak was verdwenen, en de ransel was vol gepropt met soldatengoed en versierd met een paar schoenen aan iederen kant en de «gamelle» er boven op, gingen ze er beneden in de kantien er eentje op pakken.

Dezen keer dronk Joepie niet «om goe te slapen» maar om den «ongeluksdag» die hij doorgemaakt had zoo mogelijk uit zijn geheugen te wissen...

En 't moest er reeds vet in gestaan hebben, want ze konden er maar niet toe besluiten de kantien te verlaten. Ze dronken zelfs zoo duchtig dat niet alleen de ongeluksdag maar alle andere goei of slechte dagen waren uitgewasschen op het bord van hun verstand.

Toen ze om negen uur uit de kantien gezet werden waren ze dan ook danig bedronken. Joepie en de Witte, die gelijk dit meer bij zatappen gebeurde, hun zanglust of liever hun schreeuwlust bot vierden, waren schier heesch gekraaid, 't geen niet belette dat terwijl ze met veel moeite naar boven waggelden, ze niettemin om ter hardst zongen:

En as me moeder da moest weten, As dat ik vree van mijn zestien joar Ze zou me in een kloester steke Al tot mijn ien-en-twintig joar.

Aldus verschenen ze ook in de kamer...